

UCHWAŁA NR XXIII/454/16

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 6 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z wykonania „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” za 2015 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z wykonania „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” za 2015 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/454/16
Rady Miasta Katowice
z dnia 6 kwietnia 2016 r.

Sprawozdanie z realizacji "Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020" za 2015 rok

W 2015 r. w mieście Katowice realizowano zatwierdzony uchwałą nr XLIII/1015/13 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2013 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020”, prowadząc następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:

I. Programy profilaktyczne realizowane we współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą (wybranymi w drodze otwartych konkursów ofert):

- 1) Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice.
- 2) Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice.
- 3) Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice.
- 4) Profilaktyczna opieka nad uczniami.
- 5) Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych.
- 6) Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”.
- 7) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”.

II. Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi (w oparciu o „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2015”) w ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia mieszkańców oraz związanej z nim jakości życia”:

- 1) „Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym”.
- 2) „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”.
- 3) „Zdrowo-Sportowo”.
- 4) „Stawiam na życie”.
- 5) „Żyj zdrowo i pomagaj wzorowo”.
- 6) „Zdrowy i aktywny senior”.
- 7) Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego: „Psychoterapia=Szansa” w Katowicach.
- 8) „Zdrowy Przedszkolak”.
- 9) „Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2015 roku”.
- 10) Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS - „Pogromcy mitów”.

III. Działania edukacyjne, promocyjne i szkoleniowe poświęcone promocji i profilaktyce zdrowia.

- 1) Przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promujących zdrowie, w tym kalendarzy na 2016 rok oraz materiałów reklamowych.
- 2) Program zajęć warsztatowych pn. „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych”.
- 3) Program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce”.

IV. Akcja prozdrowotna skierowana do mieszkańców (w ramach dotacji podmiotowej z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego) pn. „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia”.

V. Działanie Zespołu Konsultantów ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

W celu wyłonienia realizatorów poszczególnych zadań w okresie sprawozdawczym przeprowadzono i rozstrzygnięto trzy konkursy ofert, w tym dwa dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz jeden dla organizacji pozarządowych.

W ramach konkursu ofert przeprowadzonego w oparciu o „Program współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2015” wybrano realizatorów zadania pn.: „Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic”.

W ramach dwóch otwartych konkursów ofert na realizację zadań wynikających z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice w 2015 roku” wybrano podmioty wykonujące działalność leczniczą, z którymi zostały zawarte umowy na realizację następujących programów profilaktycznych:

- 1) Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice.
- 2) Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice.
- 3) Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice.
- 4) Profilaktyczna opieka nad uczniami.
- 5) Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych.
- 6) Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”
- 7) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”.

Wraz z rozpoczęciem realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia w 2015 roku” zorganizowano akcję informacyjną, której celem było dostarczenie mieszkańcom Katowic informacji na temat możliwości korzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych. Informacja ta została przekazana w formie ogłoszeń prasowych i ogłoszeń na stronach internetowych Urzędu Miasta Katowice. Ponadto w okresie sprawozdawczym zostały opracowane i rozdysponowane ulotki, plakaty oraz kalendarze:

- 1) dotyczące programów organizowanych i finansowanych przez Urząd Miasta Katowice oraz Śląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach,
- 2) poruszające wybrane zagadnienia z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przygotowane we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach.

Należy również zaznaczyć, że najistotniejsze informacje były przekazywane mieszkańcom na bieżąco poprzez ogłoszenia na stronie internetowej katowice.eu, portal KISS oraz ogłoszenia prasowe.

I. Programy profilaktyczne realizowane we współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą (wybranymi w drodze otwartych konkursów ofert):

1) Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice.

W ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020”, w 2015 r. w Katowicach prowadzone były bezpłatne szczepienia p/pneumokokom dla dzieci w wieku poniżej piątego roku życia, których wcześniej nie zaszczepiono p/pneumokokom, a są szczególnie zagrożone zakażeniem tymi bakteriami w związku z przebywaniem w dużych skupiskach, jakimi są domy dziecka i Żłobek Miejski. Szczepieniami objęto także dzieci w rodzinach zastępczych zamieszkałych w Katowicach.

Szczepienie to znajduje się aktualnie wśród szczepień zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych, ogłoszonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego, a więc nie jest ono finansowane ze środków budżetu państwa. Jednocześnie zakażenie pneumokokami jest szczególnie groźne dla

dzieci i może wywoływać liczne powikłania zagrażające ich życiu i zdrowiu. W 2015 roku zaplanowano objęcie szczepieniem p/pneumokokom dzieci w wieku poniżej piątego roku życia szczepionką skoniugowaną 13-walentną wraz z badaniem lekarskim (liczba dawek szczepionki uzależniona jest od wieku dziecka), które uprzednio nie były szczepione przeciwko pneumokokom:

a) przebywające w następujących domach dziecka na terenie Katowic:

- Dom Dziecka „Tęcza”, ul. Rybnicka 1, 40-038 Katowice,
- Dom Dziecka „Stanica”, ul. Plebiscytowa 46, 40-041 Katowice,
- Dom Dziecka „Zakątek”, ul. Brynowska 70a, 40-584 Katowice,
- Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi, ul. Leopolda 1-3, 40-210 Katowice,
- Specjalny Ośrodek Wychowawczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, ul. Brynicy 14, 40-358 Katowice,

b) uczęszczające do oddziałów Żłobka Miejskiego w Katowicach:

- Oddział przy ul. Ligonia 43,
- Oddział przy ul. Szeptyckiego 1,
- Oddział przy ul. Ordona 3 A,
- Oddział przy ul. Bytomskiej 8 A,
- Oddział przy ul. Tysiąclecia 45,
- Oddział przy ul. Uniwersyteckiej 15,
- Oddział przy ul. Zadole 24 A,
- Oddział przy ul. Wojciecha 23 A,
- Oddział przy ul. Ciesielskiej 1,
- Oddział przy ul. Grzegorzka 2,

c) umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie miasta Katowice.

Realizatorem „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice” wybranym w drodze otwartego konkursu ofert był w 2015 roku Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach, z którym zawarto umowę na kwotę: 116 000,00 zł (koszt szczepienia p/pneumokokom jednego dziecka, jedną dawką szczepionki skoniugowanej 13-walentnej wraz z badaniem lekarskim wynosi 290 zł). Planowano wykonanie 400 szczepień, jednakże w związku z niższym niż zakładano wykonaniem umowę aneksowano do kwoty 75 400,00 zł. Ostatecznie realizator przedstawił końcowe rozliczenie na kwotę **73 660,00 zł**. I dawką szczepionki zaszczepiono 156 dzieci, II dawkę otrzymało 77 dzieci, a III dawkę 21 dzieci – łącznie wykonano 254 szczepienia.

2) Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice.

Czynnikiem odpowiedzialnym za raka szyjki macicy jest wirus o nazwie wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Istnieje dużo typów wirusa HPV, ale dwa najbardziej powszechne to HPV-16 i HPV-18. W Polsce właśnie te dwa typy wirusa są przyczyną ok. 70% wszystkich przypadków zachorowań na raka szyjki macicy. Wymienione typy wirusa są także odpowiedzialne za raka prącia, pochwy, sromu, odbytu oraz części przypadków raka gardła, krtani, migdałków, oskrzela i przełyku. Wirusem HPV można się bardzo łatwo zarazić poprzez współżycie płciowe i zwykle nie wywołuje on żadnych objawów. W większości przypadków infekcja wirusem HPV przechodzi samoistnie. Jeżeli zakażenie ma charakter przewlekły, może dojść do powstania zmian przedrakowych, które nieleczone mogą doprowadzić do rozwinięcia się raka szyjki macicy.

W związku z powyższym w 2015 roku w Katowicach po raz drugi przystąpiono do realizacji programu bezpłatnych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), skierowanego do dziewcząt w wieku 14 lat (urodzonych w 2001 r. - uczennic klas I szkół gimnazjalnych w r. szk.

2014/2015 oraz dziewcząt, które w 2014 r. rozpoczęły cykl szczepienia finansowany ze środków budżetu miasta Katowice, ale ze względu na przeciwwskazania zdrowotne lub uzasadnioną nieobecność w dniu szczepienia, nie zostały objęte wszystkimi trzema dawkami szczepionki). Program ten obejmuje wiele etapów, w tym:

- a) przeprowadzenie spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących problematyki HPV wśród rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli dziewcząt objętych programem na terenie katowickich szkół gimnazjalnych (w osobnych grupach obejmujących rodziców dzieci z poszczególnych klas I; czas trwania spotkania – 45 minut);
- b) uzyskanie pisemnych, imiennych oświadczeń rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na objęcie dziewcząt Programem;
- c) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej skierowanej na zapobieganie rakowi szyjki macicy wśród dziewcząt w wieku 14 lat objętych programem (w grupach liczących do 25 osób; czas trwania 45 minut);
- d) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej dla chłopców w grupie wiekowej odpowiadającej dziewczętom (w grupach do 25 osób; czas trwania 45 minut);
- f) organizacja i przeprowadzenie cyklu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), obejmującego podanie 3 dawek szczepionki w odstępach zgodnych z zaleceniami producenta szczepionki wśród dziewcząt w wieku 14 lat; poprzedzonego badaniem lekarskim kwalifikującym do szczepienia.

Miasto Katowice finansowało szczepienia szczepionką czterowalentną SILGARD, która działa przeciwko czterem typom wirusa – HPV16, HPV18, HPV6 i HPV11. Chroni ona przed typami wirusa HPV odpowiedzialnymi za 7 spośród 10 przypadków raka szyjki macicy, a także przed brodawkami płciowymi. W 95% zapobiega rozwojowi zmian przednowotworowych na szyjce macicy.

W 2015 roku realizatorem akcji szczepień był Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobietych oraz Schorzeń Sutka „Tommed” z siedzibą przy ul. Żelaznej 1, z którym została zawarta umowa na kwotę 294 000,00 zł. Jednostkowy koszt objęcia Programem jednej dziewczyny w wieku 14 lat wynosił 140 zł za jedną dawkę szczepionki p/HPV wraz z badaniem lekarskim. Łącznie w 2015 roku planowano wykonanie 2100 szczepień (I, II i III dawki), jednakże w związku z niższym niż zakładano wykonaniem umowę aneksowano do kwoty 285 180,00 zł. Ostatecznie realizator przedstawił rozliczenie końcowe na kwotę **276 780,00 zł**.

W zorganizowanych spotkaniach informacyjno-edukacyjnych uczestniczyło: 577 rodziców/opiekunów prawnych/ nauczycieli, 782 chłopców w wieku 14 lat (uczniów I klas szkół gimnazjalnych), 782 dziewcząt w wieku 14 lat (uczennic I klas szkół gimnazjalnych). Łącznie we wszystkich katowickich szkołach uczestniczących w Programie I dawką zaszczepiono 686 dziewcząt, II dawkę otrzymało 668 dziewcząt, a III dawkę 623 dziewcząt – łącznie wykonano 1977 szczepień. Dziewczeta, które nie zostały objęte pełnym cyklem szczepienia w 2015 roku, będą objęte nim w 2016 roku – program będzie kontynuowany dla dziewcząt w wieku 14 lat (tj. urodzonych w 2002 r.) oraz tych, które rozpoczęły cykl szczepienia w 2015 roku, ale ze względów zdrowotnych nie otrzymały wszystkich 3 dawek szczepionki w tym roku.

3) Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice.

Kompleksowy program profilaktyki próchnicy jest kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. Celem programu jest obniżenie zachorowalności na próchnicę zębów wśród dzieci szkolnych oraz poprawa stanu zdrowia jamy ustnej. Warunkiem udziału dziecka w programie jest pisemna zgoda rodziców. Uczniowie objęci programem to:

- dzieci 8-letnie - uczniowie klas II katowickich szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015 (klasy III w r. szk. 2015/2016),
- dzieci 11-letnie - uczniowie klas V katowickich szkół podstawowych w roku szkolnym

2014/2015 (klasy VI w r. szk. 2015/2016).

W zmodyfikowanej w stosunku do lat poprzednich formie, od 2014 roku realizowany program składa się z następujących elementów:

a) I Etap - zorganizowanie zajęć edukacyjnych skierowanych do dzieci 8-letnich (uczniowie II klas szkół podstawowych) oraz dzieci 11-letnich (uczniowie klas V szkół podstawowych) m.in. na temat choroby próchnicowej, jej powikłań i wpływu na stan zdrowia ogólnego, propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz nauka zasad utrzymania prawidłowej higieny jamy ustnej oraz stosowania profilaktyki fluorkowej – w wymiarze 1 godziny lekcyjnej w każdej klasie,

b) II Etap - stomatologiczne badania profilaktyczne połączone z zabiegiem lakowania pierwszych zębów trzonowych stałych (szóstek) u dzieci 8-letnich oraz drugich zębów trzonowych (siódemek) u dzieci 11-letnich, obejmujące w szczególności:

1) u dzieci 8-letnich (uczniów klas II w roku szkolnym 2014/2015):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika intensywności próchnicy PUW (Z) i PUW (P), ocena poziomu higieny jamy ustnej, ocena stanu przyzębia, ocena zgryzu – zgodnie z Kartą Badania Stomatologicznego,

- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia;

- lakowanie bruzd powierzchni żujących pierwszych zębów trzonowych stałych (szóstych) u dzieci, u których zabieg ten nie został wykonany w ramach refundacji NFZ przed ukończeniem 7-go roku życia oraz w przypadkach utraty częściowej lub całkowitej laku szczelinowego,

2) u dzieci 11-letnich (uczniów klas V w roku szkolnym 2014/2015):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika intensywności próchnicy PUW (Z) i PUW (P), ocena poziomu higieny jamy ustnej, ocena stanu przyzębia, ocena zgryzu – zgodnie z Kartą Badania Stomatologicznego,

- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia;

- lakowanie bruzd powierzchni żujących zębów drugich trzonowych (siódmych).

Realizatorami programu wybranymi w drodze otwartego konkursu ofert w 2015 roku były następujące podmioty:

- Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach z siedzibą przy ul. PCK 1 – wykonanie na kwotę 10 496,00 zł,
- „EPIONE” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Szopienickiej 59 – wykonanie na kwotę 22 388,60 zł,
- Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobięcych oraz Schorzeń Sutka „TOMMED”, z siedzibą przy ul. Fredry 22 – wykonanie na kwotę 49 252,00 zł,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POLIDENS” w Katowicach z siedzibą przy ul. Teatralnej 10 – wykonanie na kwotę 41 738,60 zł,
- NZOZ Przychodnia „Na Witosa” Sp. z o.o. w Katowicach z siedzibą przy ul. Witosa 21 – wykonanie na kwotę 9 045,40 zł,
- Centrum Stomatologii „Neomed” w Katowicach z siedzibą przy ul. Morcinka 9-11 – wykonanie na kwotę 64 000,00 zł,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Vita Longa” Sp. z o.o. w Katowicach z siedzibą przy ul. Uniczowskiej 6 – wykonanie na kwotę 15 162,00 zł.

Łącznie w 2015 roku na realizację „Programu profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice” przeznaczono środki finansowe w wysokości **212 082,60 zł**.

W 2015 r. stan realizacji programu profilaktyki próchnicy przedstawia się następująco:

Program profilaktyki próchnicy dla dzieci 8-letnich

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach edukacyjnych (I etap programu)	Liczba dzieci, u których przeprowadzono profilaktyczne badanie stomatologiczne	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „6”	Liczba zalakowanych zębów „6”
1643	1525	1456	5147

Program profilaktyki próchnicy dla dzieci 11-letnich

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach edukacyjnych (I etap programu)	Liczba dzieci, u których przeprowadzono profilaktyczne badanie stomatologiczne	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „7”	Liczba zalakowanych zębów „7”
1557	1394	1109	3377

4) Profilaktyczna opieka nad uczniami.

Program jest kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. W 2015 roku obejmował on populację uczniów klas III szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015 (od września 2015 r. - klas IV). Jego celem jest wczesne wykrywanie i zapobieganie chorobom wieku rozwojowego, w tym schorzeń ortopedycznych i chirurgicznych oraz ogólna ocena stanu zdrowia dzieci. Warunkiem uczestnictwa dziecka w programie jest pisemna zgoda rodziców. Każde dziecko jest badane przez trzech specjalistów: pediatrę, chirurga dziecięcego oraz ortopedę.

W skład Programu wchodzi:

- I Etap: zorganizowanie wykładów edukacyjnych dla rodziców uczniów objętych programem oraz uzyskanie pisemnej zgody rodziców na przeprowadzenie badań dziecka,

- II Etap: przeprowadzenie kompleksowych badań przesiewowych pediatryczno-chirurgiczno-ortopedycznych w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej pojedynczo dla każdego dziecka, zgodnie z procedurami postępowania dla pielęgniarki, pediatry, chirurga dziecięcego oraz lekarza ortopedy.

Realizatorzy programu w 2015 roku wybrani w drodze otwartego konkursu ofert:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Fizjo-Med II” w Katowicach z siedzibą przy ul. Żelaznej 1 – wykonanie na kwotę 41 705,00 zł,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Graniczna” w Katowicach, z siedzibą przy ul. Granicznej – wykonanie na kwotę 20 880,00 zł,
- „EPIONE” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Szopienickiej 59 – wykonanie na kwotę 39 900,00 zł,
- Medyczne Centrum Specjalistyczne „POLIMED” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Sandomierskiej 4/3 – wykonanie na kwotę 31 520,00 zł.

Łącznie na realizację programu pn.: „Profilaktyczna opieka nad uczniami” w 2015 roku w Katowicach przeznaczono kwotę **134 005,00 zł**. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania 1514 uczniów. W grupie przebadanych dzieci wykryto następujące nieprawidłowości:

Oceniana sytuacja zdrowotna	Liczba uczniów	Wartość (%)
Nadwaga	162	10,7
Otyłość	57	3,76
Zagrożenie bezruchem	0	0

Choroby skóry	101	6,67
Nieprawidłowy wynik ciśnienia tętniczego	204	13,47
Stwierdzone wady układu moczowo-płciowego	139	9,18
Stwierdzone wady układu kostno-s-tawowego	634	41,88
Stwierdzone wady układu nerwowego	0	0
Stwierdzone wady układu sercowo-naczyniowego	15	0,99
Nieprawidłowości w badaniu brzucha	21	1,39
Skierowano do specjalisty	730	48,22
Skierowano do szpitala	0	0
Inne nieprawidłowości	69	4,56

Tabela: najczęstsze problemy zdrowotne wśród uczniów klas III/IV katowickich szkół podstawowych wykazane na podstawie programu profilaktycznej opieki nad uczniami w 2015 roku.

Największy odsetek wśród badanych stanowiły wady układu kostno-stawowego stwierdzone u 634 uczniów, tj. 41,88% badanych. Uczniowie, u których stwierdzono wady postawy, otrzymali skierowania na konsultację specjalistyczną w poradni wad postawy i zalecenia pływania oraz ćwiczeń korekcyjnych pod kontrolą poradni. Każdy rodzic otrzymał ankietę swojego dziecka z pełną informacją o przeprowadzonym badaniu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – skierowanie do właściwego specjalisty. Łącznie 730 spośród przebadanych uczniów (48,22 %) otrzymało skierowania do specjalistów. Wyniki badań przeprowadzonych w 2015 r. i wykazanych problemów zdrowotnych utrzymują się na podobnym poziomie w stosunku do poprzedniego roku.

5) Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych.

W 2015 roku kontynuowano realizację rozpoczętego w 2014 roku programu edukacyjnego z zakresu pierwszej pomocy, skierowanego do uczniów czwartych klas szkół podstawowych miasta Katowice, który obejmuje swym zakresem następujące czynności:

- Rozpoznanie zagrożenia.
- Wstępne zabezpieczenie poszkodowanego i miejsca zdarzenia.
- Nadanie sygnału „Na Ratunek”.
- Podstawowe czynności resuscytacyjne dorosłych i dzieci.
- Ułożenie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej.
- Inne podstawowe czynności ratunkowe zależne od rodzaju zagrożenia.

W/w Program składa się z dwóch etapów:

a) I Etap: zorganizowanie I cyklu szkoleń w wymiarze 8 godzin lekcyjnych obejmującego:

- 3 godziny wykładu z użyciem sprzętu multimedialnego: omówienie stanów zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (choroby) u dorosłych i dzieci;
- 5 godzin ćwiczeń na fantomach do nauki resuscytacji dorosłych i dzieci z wykorzystaniem podstawowego sprzętu ratunkowego w omawianych stanach klinicznych;

b) II Etap: zorganizowanie II cyklu szkoleń w wymiarze 8 godzin lekcyjnych obejmującego:

- 3 godziny wykładu z użyciem sprzętu multimedialnego: omówienie stanów zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego (urazy i zatrucia);
- 5 godzin ćwiczeń na fantomach z wykorzystaniem podstawowego sprzętu ratunkowego w omawianych stanach klinicznych (pacjenci urazowi).

Na zakończenie II cyklu szkoleń zorganizowano sprawdzenie wiedzy przeszkolonych

uczniów w formie ustnej lub pisemnej oraz zaliczenie praktyczne z resuscytacji na fantomach. Wykonawcą odpowiedzialnym za realizację w/w programu w 2015 roku w Katowicach, wybranym w drodze otwartego konkursu ofert, było „EPIONE” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach przy ul. Szopienickiej 59. Całkowita wartość umowy wynosiła 13 716,00 zł, przy czym koszt w odniesieniu do jednego ucznia wynosił 22,86 zł/osobę/8-godzinny cykl szkoleń. Łącznie planowano objąć dwoma cyklami 8-godzinnych szkoleń grupę 300 uczniów.

W okresie sprawozdawczym I etapem/cyklem szkoleń objęto grupę 277 uczniów, a II cyklem – 268 uczniów. Ostatecznie realizator przedstawił rozliczenie na kwotę **12 458,70 zł**.

6) Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”.

W 2015 roku po raz piąty w mieście Katowice realizowano program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”. Program jest skierowany w szczególności do kobiet będących pierwszy raz w ciąży. Każda uczestniczka Programu (wraz z partnerem - ojcem dziecka) objęta zostaje cyklem 10 spotkań, w tym 5 spotkań teoretycznych i 5 spotkań praktycznych. Zajęcia prowadzone są przez specjalistów z poszczególnych dziedzin: specjalistę ginekologa – położnika, położną, psychologa i prawnika.

W 2015 roku jego realizatorem wybranym w otwartym konkursie ofert było „EPIONE” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Szopienickiej 59 w Katowicach, z którym zawarto umowę na kwotę 25 600,00 zł na objęcie programem 100 par (kobieta z partnerem). W okresie sprawozdawczym programem objęto 74 kobiety (w zdecydowanej większości wraz z ich partnerami – ojcami dzieci). Wydatkowano na ten cel z budżetu miasta Katowice kwotę w wysokości **18 944,00 zł**.

7) Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”.

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zараżenie grypą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celowym jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65. roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2015 roku było 19 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze II otwartego konkursu ofert, którzy realizowali Program w 30 punktach szczepień na terenie Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło 14 września 2015 r. Szczepieniami objęto łącznie 4125 mieszkańców, z tego 141 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic. Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę **131 984,00 zł**.

II. Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi (w oparciu o „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2015”) w ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia mieszkańców oraz związanej z nim jakości życia”:

1) „Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym”.

Celem zadania realizowanego w 2015 roku przez Śląską Ligę Walki z Rakiem była realizacja tzw. Karty Paryskiej Walki z Rakiem na XXI wiek wśród mieszkańców Katowic, poprzez wdrażanie w praktyce promocji zdrowia w zakresie wczesnego rozpoznawania i leczenia nowotworów złośliwych. Główne jego cele są następujące:

- podniesienie wiedzy na temat powstawania, rozpoznawania choroby nowotworowej i ewentualnego zapobiegania niektórym z nich (w szczególności rakowi jelita grubego i rakowi szyjki macicy),
- zmiana fatalistycznego postrzegania choroby nowotworowej i zmobilizowanie do walki z nią.

Docelową grupą adresatów zadania byli mieszkańcy Katowic – uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i nauczyciele, a także wolontariusze hospicjum CORDIS (łącznie ok. 400 osób). Środki przekazane w 2015 roku na realizację zadania wyniosły **5 800,00 zł**.

2) „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”.

Realizacja zadania przez Śląski Oddział Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie/ Pomoc Maltańska zakładała przeprowadzenie zajęć edukacyjno-profilaktycznych z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz zainteresowanych rodziców i nauczycieli, a także działania promocyjne, propagujące ideę oraz zasady ratowania życia ludzkiego za pomocą banerów, ulotek, plakatów czy dyplomów uczestnictwa w kursach.

Zasadnicze cele realizacji w/w zadania to:

- nauczenie i utrwalenie za pomocą ćwiczeń praktycznych podstawowych zasad pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego,
- rozpropagowanie idei ratownictwa przedmedycznego,
- przełamywanie ludzkich lęków i stereotypów,
- wzmocnienie postaw prospołecznych oraz szacunku dla ludzkiego życia i zdrowia.

W ramach zadania przeprowadzono 40 dwugodzinnych zajęć, w których uczestniczyły łącznie 844 osoby, a także cztery pokazy pierwszej pomocy w trakcie imprez masowych, w których łącznie uczestniczyło około 4 tysiące osób.

Na wykonanie tego zadania przekazano w 2015 roku środki w formie dotacji w wysokości **8 278, 00 zł**.

3) „Zdrowo-Sportowo”.

Stowarzyszenie „Świat jest dla nas” z siedzibą w Katowicach realizowało w 2015 roku zadanie pn. „Zdrowo-Sportowo”. Jego celem było zwiększenie świadomości co do wpływu stylu życia i aktywności fizycznej na stan zdrowia. W ramach zadania katowiccy seniorzy byli zachęceni do systematycznej aktywności fizycznej, zmiany trybu życia i nawyków żywieniowych. Łącznie objęto zajęciami 2 grupy liczące po kilkanaście osób. W ramach spotkań odbywały się zajęcia sportowe na sali oraz na świeżym powietrzu, a także wykłady prozdrowotne.

Na wykonanie tego zadania w 2015 roku przekazano w formie dotacji kwotę w wysokości **6 471,29 zł**.

4) „Stawiam na życie”.

Głównym celem tego zadania realizowanego w mieście Katowice w 2015 roku przez Stowarzyszenie Promocji Kobiet Aktywnych SPinKA było promowanie wśród mieszkańców Katowic aktywnego i zdrowego stylu życia. Przeprowadzono dla dwóch 12-osobowych grup osób chorych onkologicznie i ich bliskich warsztaty psychoonkologiczne (po 40 godzin szkoleniowych dla każdej grupy), a także zorganizowano konferencję „Stawiam na życie” (dla 100 uczestników) oraz wydrukowano materiały promujące i szkoleniowe.

Na wykonanie w/w zadania w 2015 roku przekazano środki w formie dotacji w wysokości **11 400,00 zł.**

5) „Żyj zdrowo i pomagaj wzorowo”.

Był to program skierowany do mieszkańców Katowic z różnych grup wiekowych, którego realizatorem był Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Katowice. W ramach zadania realizowano następujące działania:

- propagowanie wiedzy i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej poprzez organizację kursów i szkoleń z zakresu pierwszej pomocy, organizację happeningów, turnieju pierwszej pomocy i warsztatów, a także promocję i szkolenie z zasad korzystania z zestawu AED;
- promocja zdrowego odżywiania, nawyków związanych z higieną zdrowia i szkodliwością powszechnych używek na spotkaniach przeprowadzonych dla przedszkolaków;
- kampania społeczna w mediach społecznościowych dotycząca promocji dawców komórek macierzystych oraz roli tego typu działania w walce z nowotworami;
- zorganizowanie konkursów z nagrodami rzeczowymi dotyczących profilaktyki HIV/AIDS wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej oraz zasad zdrowego trybu życia w mieście.

Na wykonanie w/w zadania w 2015 roku przekazano środki w formie dotacji w wysokości **11 000,00 zł.**

6) „Zdrowy i aktywny senior”.

Program „Zdrowy i aktywny senior” był realizowany przez Fundację Bażantowo z siedzibą w Katowicach, a jego adresatami byli mieszkańcy Katowic w wieku powyżej 60. roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku poprodukcyjnym, osób niepełnosprawnych i samotnych. W projekcie udział wzięło 112 osób, które w sposób regularny brały udział w zajęciach rekreacyjnych i ćwiczeniach ogólnorozwojowych (fitness, tenis, basen) oraz korzystały z możliwości diagnostyki fizjoterapeutycznej w celu określenia optymalnego rodzaju aktywności ruchowej oraz diagnostyki dietetycznej. Ważnym elementem programu były warsztaty o tematyce prozdrowotnej.

Na wykonanie tego zadania w 2015 roku przekazano dotację w wysokości **40 672,00 zł.**

7) Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego: „Psychoterapia=Szansa” w Katowicach.

Zadanie było realizowane w okresie od 2 marca do 30 czerwca 2015 roku przez Fundację Rozwoju i Promocji Psychoterapii z siedzibą w Zabrze. Projekt był skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Katowicach i obejmował on grupę 459 uczniów z siedmiu szkół na terenie Katowic. Celem projektu było poszerzenie wiedzy młodzieży na temat zaburzeń psychicznych i dostępności pomocy psychologicznej, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu oraz zmniejszenie stygmatyzacji społecznej osób cierpiących

na zaburzenia psychiczne.

Zadanie było realizowane w formie zajęć psychoedukacyjnych – warsztatów, składających się z ćwiczeń w małych grupach oraz krótkiej prezentacji. Uczniowie uczestniczący w spotkaniach otrzymali materiały informacyjne.

Na realizację w/w zadania przekazano w 2015 r. środki w formie dotacji w wysokości **5 814,30 zł.**

8) „Zdrowy Przedszkolak”.

Projekt realizowany był przez Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej - Oddział Terenowy w Katowicach na terenie 20 katowickich przedszkoli w grupach dzieci 5 i 6-letnich, a jego zasadnicze cele były następujące:

- promocja zdrowego trybu życia, wolnego od dymu tytoniowego,
- kształtowanie nawyków higienicznych,
- poznanie podstawowych zasad higieny,
- nabywanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej,
- rozwijanie aktywności twórczej poprzez wykorzystanie dziecięcej ekspresji.

W ramach realizacji w/w projektu przeprowadzono zajęcia edukacyjne (zgodnie z przygotowanym przez organizację scenariuszem) dla 836 dzieci, warsztaty na temat techniki mycia rąk oraz higieny jamy ustnej dla 650 dzieci, a także warsztaty dla 336 rodziców dzieci na temat zasad prawidłowego odżywiania. Rozpowszechniono ponadto materiały promujące (ulotki, plakaty). Na zakończenie projektu zorganizowano „Festiwal Zdrowego Przedszkolaka”.

Na realizację w/w zadania przyznano w 2015 roku dotację celową w wysokości **9 000,00 zł.**

9) „Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2015 roku”.

Zadanie to realizowane było przez Fundację na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”. Jego celem było przeprowadzenie kontrolnego skiringu (badania obejmowały 202 dzieci) w zakresie narażenia środowiskowego na ołów w dzielnicy Szopienice i terenów przyległych poprzez oznaczenie poziomu ołowiu we krwi dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych (przedszkola, szkoły) z terenu podwyższonego ryzyka na metale ciężkie. Zakładane rezultaty realizacji tego zadania to m.in.:

- uzyskanie aktualnego stanu zagrożeń środowiskowych od metali ciężkich (ołowiu) u dzieci, ich dynamiki na terenie dzielnicy Szopienice, rejonów przyległych,
- identyfikacja dzieci i populacji wyższego ryzyka wraz z udzieleniem im niezbędnej pomocy,
- podniesienie świadomości społecznej (dzieci, młodzież, dorośli) w zakresie istoty zagrożeń środowiskowych oraz umiejętności skutecznego przeciwdziałania im (promocji zdrowia),
- uspołecznienie problemu rozwiązywania zagrożeń środowiskowych.

W ramach programu dzieci objęte były badaniem krwi na zawartość ołowiu oraz miały wykonywaną morfologię krwi - jako wskaźnik ogólnozdrowotny. Program stanowi kontynuację badań prowadzonych od 2006 r. w dzielnicy Katowice – Szopienice. Warunkiem objęcia dzieci badaniami była pisemna zgoda rodziców. Wyniki badań przekazywane były dyrekcji placówek oświatowych oraz rodzicom dzieci. W ramach programu organizowano pogadanki na temat zasad higieny ukierunkowanej na minimalizowanie wpływu niekorzystnych warunków środowiskowych na zdrowie dzieci. Wszyscy rodzice badanych dzieci otrzymali materiały edukacyjne, zaś dzieci, u których stwierdzono podwyższone stężenie ołowiu we krwi lub obniżoną wartość hemoglobiny, otrzymywały odpowiednie suplementy witaminowo-mineralne. Po zrealizowaniu zadania sporządzono szczegółowe raporty dotyczące uzyskanych wyników badań.

Ze środków budżetu miasta Katowice w 2015 roku przekazano Fundacji na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” dotację w wysokości **8 100,00 zł**.

10) Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS - „Pogromcy mitów”.

Było to zadanie realizowane przez Parafię Ewangelicko-Augsburską w Katowicach, które adresowano do mieszkańców Katowic – dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W ramach projektu przeprowadzono wykłady z dyskusją o zakażeniach HIV/AIDS, w których uczestniczyło łącznie 394 uczniów z 12 szkół różnego szczebla. Ponadto opracowano również i wydrukowano ulotki informacyjne dotyczące realizowanego projektu.

Na realizację zadania przekazano w 2015 r. dotację ze środków budżetu miasta Katowice w wysokości **3 000,00 zł**.

III. Działania edukacyjne, promocyjne i szkoleniowe poświęcone promocji i profilaktyce zdrowia.

1) Przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promujących zdrowie, w tym kalendarzy na 2016 rok oraz materiałów reklamowych.

Wraz z rozpoczęciem realizacji „Programu Profilaktyki Promocji Zdrowia w Katowicach w 2015 r.” przygotowano ulotki i plakaty we współpracy ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach, dotyczące programów organizowanych i finansowanych przez Urząd Miasta Katowice oraz Śląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach, natomiast we współpracy z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach przygotowano ulotki dotyczące tematyki z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

W okresie sprawozdawczym zakupiono następujące materiały informacyjne i edukacyjne:

a) 9 rodzajów ulotek formatu A4 łamanego do 3 części (tryptyk U) w nakładzie po 2000 szt.:

- „Profilaktyka raka piersi”,
- „Profilaktyka raka szyjki macicy”,
- „Badania prenatalne”,
- „Profilaktyka chorób odżywczych”,
- „Informator dla seniorów”,
- „Pij wodę podczas upałów”,
- „Informator o miejscach pomocy dla osób z problemami w zakresie zdrowia psychicznego”,
- „Materiały informacyjne dotyczące depresji”,
- „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

b) 200 szt. plakatu w formacie A1:

- „Programy organizowane i finansowane przez Urząd Miasta Katowice oraz Śląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach”.

W/w materiały zostały rozdysponowane w podmiotach wykonujących działalność leczniczą realizujących Program, szpitalach, Żłobku Miejskim, jednostkach organizacyjnych Urzędu, budynkach tut. Urzędu, miejscach użyteczności publicznej na terenie miasta Katowice oraz za pośrednictwem katowickich organizacji pozarządowych. Wydatkowano na ten cel na łączną kwotę 5 664,15 zł. Wykonawcą była drukarnia „Kolor Design Multimedia Group” z siedzibą w Kluczach przy ul. Bogucińskiej 54.

Jesienią we współpracy z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach przygotowano również projekt kalendarza na 2016 rok, którego tematyka nawiązywała do zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. Zamówiono kalendarze w formacie

A1 (1500 szt.) oraz listkowe (10 000 szt.). Ponadto zamówiono dodruk ulotek formatu A4 łamanego do 3 części (tryptyk U) na podstawie opracowanych wcześniej projektów:

- „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” - 1000 szt.,
- „Profilaktyka wad postawy” - 1000 szt.,
- „Wysokie ciśnienie krwi” - 1000 szt.,
- „Żywienie na wagę zdrowia” - 2000 szt.

Należy również odnotować, że w celu promocji Programu profilaktyki zachorowań na gripę „Słoneczna Jesień” zamówiono plakaty w formacie A1 informujące o planowanej akcji szczepień dla seniorów oraz zawierające dane 19 realizatorów wybranych w otwartym konkursie ofert.

Ponadto w celu promowania „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020” wśród mieszkańców w grudniu 2015 r. zamówiono materiały reklamowe – notesy A5 (1500 szt.), długopisy z grawerem (2000 szt.) oraz zawieszki odblaskowe (300 szt.). Zostały one rozdysponowane za pośrednictwem realizatorów wybranych w otwartym konkursie ofert na realizację poszczególnych zadań w 2016 roku, jednostek miejskich czy też współpracujących z Miastem Katowice organizacji pozarządowych.

Na realizację dodruku ulotek, zamówienia plakatów i kalendarzy oraz materiałów reklamowych wydatkowano łącznie 13 638,04 zł. Wykonawcą była firma „Klucze Poligrafii” z siedzibą w Kluczach przy ul. Zawierciańskiej 4/11.

Łącznie na realizację w/w zamówień materiałów wydatkowano **19 302,19 zł.**

2) Program zajęć warsztatowych pn. „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych”.

Autorski program zajęć warsztatowych pn. „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych” był realizowany w okresie od dnia 23.03.2015 r. do 15.06.2015 r. przez Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” z siedzibą w Katowicach. Programem zajęć objęto łącznie 367 uczniów z 15 klas III z 5 katowickich szkół gimnazjalnych. Młodzież w trakcie krótkich wykładów oraz prac indywidualnych i zespołowych poszerzyła swoją wiedzę na temat zaburzeń depresyjnych, etiologii tych zaburzeń, ich różnorodności, radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz budowania adekwatnego poczucia swojej wartości.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę **4 500,00 zł.**

3) Program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce”

Zajęcia pn. „Zdrowie psychiczne zostały przeprowadzone w 30 klasach I z 11 katowickich szkołach gimnazjalnych w okresie 27.10.2015 r. do 15.12.2015 r. W programie wzięło udział 732 uczniów. Program zajęć został opracowany i przeprowadzony przez Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” z siedzibą w Katowicach. Dzięki niemu młodzież przyswoiła wiedzę na temat czynników sprzyjających zdrowiu psychicznemu oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę **9 000,00 zł.**

IV. Akcja prozdrowotna skierowana do mieszkańców (w ramach dotacji podmiotowej z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego) pn. „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia”.

W dniach od 16 listopada do 4 grudnia 2015 r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia”.

W ramach akcji prowadzone były bezpłatne badania przesiewowe i szczepienia ochronne dla mieszkańców Katowic wraz z edukacją zdrowotną oraz poradami wielu lekarzy specjalistów.

Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 – Katowice, ul. Mickiewicza 9, Przychodni nr 3 – Katowice, ul. PCK 1, Przychodni nr 13 – Katowice, ul. Ordona 3.

Mieszkańcy Katowic skorzystali z następujących świadczeń profilaktycznych:

- elektroniczny pomiar wagi ciała i tkanki tłuszczowej, obliczanie wskaźnika BMI – 150 osób,
- pomiar wzrostu – 150 osób,
- pomiary RR – 150 osób,
- pomiar poziomu cholesterolu we krwi – 150 osób,
- pomiar poziomu glukozy we krwi – 150 osób,
- spirometria – 84 osoby,
- badanie EKG – 150 osób,
- perymetria – 20 osób,
- densytometria – 37 osób,
- uroflometria – 20 osób,
- porada lekarza POZ, w tym ocena medyczna przeprowadzonych badań – 120 osób,
- badania przesiewowe w kierunku otyłości u pacjentów w wieku do 19 lat, porada lekarza pediatry – 15 osób,
- porada diabetologiczna – 20 osób,
- porada kardiologiczna – 20 osób,
- porada w poradni leczenia osteoporozy – 40 osób,
- porada okulistyczna – 21 osób,
- porada urologiczna – 20 osób,
- porada pielęgniarska w zakresie informacji na temat bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców Katowic – 150 osób,
- szczepienia przeciwko grypie – 360 osób.

Informacje o prowadzonej akcji zostały przekazane za pośrednictwem środków masowego przekazu, przy użyciu Katowickiego Informacyjnego Serwisu SMS oraz ogłoszenia na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice. „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia” cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Katowic.

Wydatkowano na ten cel kwotę **50 890,00 zł**.

V. Działanie Zespołu Konsultantów ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia

Realizacja „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020” była na bieżąco konsultowana z jego autorami, tj. specjalistami i konsultantami wojewódzkimi z poszczególnych dziedzin medycyny. W skład Zespołu w 2015 roku wchodził:

- dr n. med. Jarosław Derejczyk – konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatry dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Janusz Bohosiewicz – konsultant krajowy w dziedzinie chirurgii dziecięcej dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Jan Duława – konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób wewnętrznych dla woj. śląskiego,
- dr hab. n. med. Lidia Postek – Stefańska – konsultant wojewódzki w dziedzinie stomatologii dziecięcej dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Halina Woś – Kierownik Kliniki Pediatrii Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki im. Jana Pawła II,
- dr hab. n. Med. Bogdan Michalski – ordynator Oddziału Ginekologiczno - Położniczego z pododdziałem Ginekologii Onkologicznej Szpitala Kolejowego w Katowicach
- Jolanta Kolanko – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach,

- prof. dr hab. n. med. Krystyn Sosada – konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny ratunkowej.

W 2015 roku zawarto umowy na udział konsultantów w pracach Zespołu na łączną kwotę **9 600,00 zł.**

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w 2015 roku na realizację „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020” zaplanowano kwotę **1 096 000,00 zł**, natomiast wykonanie wyniosło **1 062 742,08 zł**, czyli kształtowało się na poziomie **96,97%**. Oznacza to, że było ono wyższe niż w 2014 roku, który był jednocześnie pierwszym rokiem realizacji Programu. Zaplanowano wówczas w budżecie miasta Katowice kwotę 1 112 000,00 zł, natomiast wykonanie wyniosło ostatecznie 1 046 528,94 zł, tj. 94,11%.

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku realizacji programów polityki zdrowotnej problem stanowią czynniki niezależne w pełni od Miasta Katowice oraz wybranych realizatorów. Czynnikiem zmniejszającym wykorzystanie środków były w szczególności:

- w przypadku szczepień ochronnych: brak zgody rodziców/opiekunów prawnych na szczepienie dziecka, wystąpienie przeciwwskazań medycznych do ich wykonania lub rezygnacja ze szczepienia,

- w przypadku programów skierowanych do dzieci: brak zgody rodziców na objęcie ich dzieci programem, absencja chorobowa, a w przypadku „Programu profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice” - zły stan zdrowia jamy ustnej uniemożliwiający przeprowadzenie zabiegów profilaktycznych, tj. lakowania zębów „6” i „7”.

Tabela zamieszczona na następnej stronie zawiera zbiorcze zestawienie wydatkowanych środków finansowych na realizację poszczególnych programów i działań w 2015 roku w ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020”.

Realizacja „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020” w 2015 roku

L.p.	Nazwa działania	Wykonanie
I.	Programy profilaktyczne realizowane we współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą (wybranymi w drodze otwartych konkursów ofert):	859 914,30 zł
1.	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice.	73 660,00 zł
2.	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice.	276 780,00 zł
3.	Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice.	212 082,60 zł
4.	Profilaktyczna opieka nad uczniami.	134 005,00 zł
5.	Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych.	12 458,70 zł
6.	Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”.	18 944,00 zł
7.	Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”	131 984,00 zł
II.	Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi (w oparciu o „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2015”) w ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia mieszkańców oraz związanej z nim jakości życia”:	109 535,59 zł
1.	„Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym”.	5 800,00 zł
2.	„Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”.	8 278,00 zł
3.	„Zdrowo-Sportowo”.	6 471,29 zł
4.	„Stawiam na życie”.	11 400,00 zł
5.	„Żyj zdrowo i pomagaj wzorowo”.	11 000,00 zł
6.	„Zdrowy i aktywny senior”.	40 672,00 zł
7.	Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego „Psychoterapia=Szansa”.	5 814,30 zł
8.	„Zdrowy Przedszkolak”.	9 000,00 zł
9.	„Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2015 r.”	8 100,00 zł
10.	Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS - „Pogromcy mitów”.	3 000,00 zł
III.	Działania edukacyjne, promocyjne i szkoleniowe poświęcone promocji i profilaktyce zdrowia.	32 802,19 zł
1.	Przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promujących zdrowie, w tym kalendarzy na 2016 rok oraz materiałów reklamowych	19 302,19 zł
2.	Program zajęć warsztatowych pn. „Profilaktyka zaburzeń depresyjnych”	4 500,00 zł
3.	Program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce”	9 000,00 zł
IV.	Akcja prozdrowotna skierowana do mieszkańców (w ramach dotacji podmiotowej z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego) pn. „Jesienne Katowickie Dni Promocji Zdrowia”.	50 890,00 zł
V.	Działanie Zespołu Konsultantów ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia.	9 600,00 zł
	RAZEM:	1 062 742,08 zł